

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

На основу члана 54. став 5. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016, 95/2018 - др.закон и 71/2021), члана 12. став 6. Закона о националним парковима („Сл. гласник РС“, бр. 84/2015 и 95/2018 - др.закон), члана 22. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 12. Статута ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац, Надзорни одбор ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац, на својој 101. редовној седници, одржаној 30.05.2023. године, донео је

ОДЛУКУ о усвајању Измењеног Програма управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину

I УСВАЈА СЕ Измењени Програм управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину.

II Програм управљања је саставни део ове Одлуке.

III Програм управљања доставити на сагласност у складу са чланом 54. Став 1. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016, 95/2018 - др.закон и 71/2021).

Образложење

На основу члана 54. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016, 95/2018 - др.закон и 71/2021), члана 12. Закона о националним парковима („Сл. гласник РС“, бр. 84/2015 и 95/2018 - др.закон) и Плана управљања Националним парком „Ђердап“ за период 2020-2029.година (број 05 број 353-7620/2022-1 од 30.09.2022.године), урађен је Програм управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину на који је добијена Сагласност Министарства заштите животне средине, број 353-02-4499/2022-04 од 10.11.2022. године.

На основу наведеног Програма, добијена су и средства суфинансирања из Буџета Републике Србије у износу од 17.400.000,00 динара (Уговор број 401-00-314/2023-04 од 29.03.2023. године).

Измењеним Програмом управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину који се усваја, извршено је усклађивање Програма са расподелом средстава субвенција из Уговора о суфинансирању као и проширење одређених активности у оквиру претходно планираних активности за 2023. годину и додавање нових активности у Програм управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину.

На основу свега изложеног, донета је Одлука као у диспозитиву.

Број: 2489/3

Датум: 30.05.2023. године

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА
ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“

Др Милија Булатовић

Одлуку доставити:

- Министарству заштите животне средине;
- Председнику Надзорног одбора;
- Директору предузећа;
- Архиви Надзорног одбора.

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023. годину

Семак

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-4499/1/2022-04

Датум: 20.6.2023. године

Немањина 22-26

Београд

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „Национални парк ЂЕРДАП“ с.п.о. Државна Милановац			
ПРИМЉЕНО: 03.07.2023			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	3079		

Министарство заштите животне средине, државни секретар Сара Павков по Решењу о овлашћењу број 021-01-37/22-09 од 10.11.2022. године, на основу члана 54. став 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 12. став 8. Закона о националним парковима („Службени гласник РС”, бр. 84/17 и 95/18 др. закон) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18, 30/18-др. Закон и 47/18), даје

САГЛАСНОСТ

на

Измењени Програм управљања
Националним парком „Ђердап” за 2023. годину

Образложење

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап”, које управља Националним парком „Ђердап”, дописом број 2836 од 15. јуна 2023. године доставило је на сагласност овом министарству Измењени Програм управљања Националним парком „Ђердап” за 2023. годину (у даљем тексту: Програм управљања). Одлуку о усвајању Измењеног Програма управљања донео је Надзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап” на седници одржаној 30. маја 2023. године.

На Програм управљања Националним парком „Ђердап” за 2023. годину сагласност је дало Министарство заштите животне средине под бројем 353-02-4499/2022-04 од 30.1.2023. године.

Главни разлог због ког се приступило измени програма управљања је потреба да се унесу нове активности које ће се реализовати у току 2023. године, а које нису могле бити планиране приликом планирања и доношења програма управљања за 2023. годину.

На Програм управљања дата је сагласност, имајући у виду да исти садржи приоритетне задатке, организационе и материјално-финансијске претпоставке и елементе за обављање послова управљања, односно циљеве заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање, детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја, приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршења програма, висине и извора потребних финансијских средстава, као и да је извршено усклађивање са расподелом средстава субвенција из Уговора о суфинансирању програма управљања за 2023. годину, а у складу са Законом о заштити природе, Законом о националним парковима, Планом управљања Националним парком „Ђердап” за период 2020-2029. година и Решењем о условима заштите природе које издало Министарство заштите животне средине (353-02-3206/2022-04 од 30.9.2022. године).

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

Ова сагласност је саставни део Измењеног Програма управљања Националним парком „Ђердап“ за 2023. годину.

Достављено:

- ЈП „НП Ђердап“,
Ул. Краља Петра I 14а,
Доњи Милановац
- Инспекција за заштиту животне средине
- Архива.

Национални парк ЂЕРДАП са п.о.

Број 2619
02.06. 2023 год.
Доњи Милановац

ИЗМЕЊЕН ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ ЂЕРДАП ЗА 2023.ГОДИНУ

Доњи Милановац
Мај, 2023. год.

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023. годину (у даљем тексту: Програм) доноси се на основу члана 54. став 4. и 5. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), и члана 12. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, бр.84/15).

Програм представља оперативни план за реализацију активности, задатака и мера утврђених у Националном парку Ђердап, ради унапређења стања, заштите и развоја природних и културно-историјских вредности у складу са утврђеним режимима заштите.

Програмом се утврђују динамика и носиоци послова, активности и висина потребних средстава за реализацију свих послова.

Реализација послова и задатака утврђених Програмом за 2023. годину, биће у уској зависности од организационих и материјално-финансијских претпоставки.

I УВОД

Национални парк Ђердап проглашен је 1974. године, Законом о Националном парку Ђердап („Службени гласник СРС“, број 31 од 27.07.1974.год.) док су његове границе дефинисане Законом о Националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/2015), при чему је утврђена површина Националног парка Ђердап од 63786,48 ha.

Ово подручје стављено је под заштиту јер представља јединствени природни, културно-историјски и археолошки феномен у Европи и свету и једно је од најлепших подручја у нашој земљи. То је и највећи природњачки музеј у природи, у коме је исписана историја природе, посебно флоре и вегетације, од терцијара до данас и у коме се налази преко 50 типова шумских заједница, од којих су 35 реликтне, са шест развојних вегетацијских серија, што је јединствен случај у Европи.

ИЦИЉЕВИ И КРИТЕРИЈУМИ ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ ЂЕРДАП

Општи циљеви

Концепт управљања Националним парком Ђердап заснива се на заштити природних вредности и ресурса, укупне биолошке и геолошке разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, културних, туристичких и рекреативних потреба, у складу са начелима заштите природе и одрживог развоја. Основни циљеви су:

- очување, заштита и унапређење локалитета посебних природних вредности и реткости и њихово наменско коришћење за научна истраживања, едукацију, презентацију јавности и рекреацију, у складу са еколошким потенцијалима подручја.
- очување, заштита и унапређивање предеоних и амбијенталних вредности подручја укључујући флору, фауну, земљиште, воду, ваздух, шуме, пашњаке и ливаде, ловну и риболовну фауна, уз њихово наменско коришћење на принципима одрживог развоја.

- очување, заштита и унапређење културно-историјског наслеђа и објеката геонаслеђа Националног парка Ђердап.
- организована, мултидисциплинарна и дугорочна научна истраживања, едукација становништва, презентација и популаризација вредности Националног парка Ђердап;
- системским управљањем, контролом и надзором вршити спречавање нарушавања и деградације Националног парка Ђердап.
- усмерени развој постојећих и нових активности заснованих на потенцијалима и традицији заштићеног подручја и непосредног окружења, развој туризма, спорта, рекреације у складу са функцијама Националног парка Ђердап.
- успостављање свих видова сарадње са корисницима подручја Националног парка Ђердап и локалним заједницама у циљу оптималног коришћења подручја, сагласно наменама и функцијама.

Критеријуми

Критеријуми заштите и развоја Националног парка Ђердап заснивају се на принципима:

- заштите биолошке разноврсности, заштите и унапређења посебних природних и културних вредности,
- контролисаног и мудрог коришћења природних ресурса,
- одрживог развоја подручја, односно зоне утицаја, на локалном и регионалном нивоу уз уважавање социо-економских фактора и квалитета живота локалног становништва,
- усклађивања дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања природног добра и развијање принципа усклађеног развоја и коришћења.

ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ И ЗАДАЦИ

На основу Програмом утврђених циљева и критеријума произилазе следеће приоритетне активности и задаци:

1. организована и комплексна научна истраживања флоре и фауне Националног парка Ђердап, стручно презентовање добијених резултата;
2. едукација као основ заштите природе и животне средине. Едукација уопште спада у најважније циљеве управљања заштићеним подручјем;
3. међународна сарадња као основ унапређења заштите природе, унапређења управљања, размене и промоције стручних искустава у управљању заштићеним подручјем.
4. активности везане за UNESCO Global Geopark Networks и управљање Геопарком Ђердап
5. развој туризма у Националном парку Ђердап захтева приступ који у себи садржи мере одрживог развоја и као такав мора штити посебне природне и културне

вредности подручја и кроз њега треба да се спроводи научна, образовна и туристичка функција заштићеног подручја.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Управљање природним и створеним вредностима засниваће се на следећим мерама и обавезама:

- непосредног спровођења мера заштите
- чувања подручја и одржавања унутрашњег реда
- едукацији запослених
- праћење стања и утицаја фактора угрожавања на укупно стање природних вредности
- очувања највреднијих и угрожених екосистема
- очувања природних вредности флоре и фауне кроз побољшање услова њиховог опстанка
- праћења стања популација ретких и угрожених врста флоре и фауне Националног парка Ђердап

3.1. Чување

3.1.1. Служба чувара заштићеног подручја

Чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју спроводи служба чувара заштићеног подручја кроз редовну контролу свих активности у Националном парку Ђердап и кроз регистровање свих бесправних радњи. У складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердап, службу чине руководилац службе чувара заштићеног подручја и 13 чувара заштићеног подручја.

Чувари послове најчешће обављају појединачно (на реонима који су им дати на чување), а повремено се сузбијање бесправних радњи врши ванредним или акцијским групним контролама. Активности се спровode превентивно или у случају уочене бесправне радње, делује се сачињавањем записника о бесправној радњи и писањем пријаве надлежним органима.

Дванаесторо чувара заштићеног подручја има положен стручни испит за чуваре заштићеног подручја.

Зараде чувара заштићеног подручја финансираће се делом из субвенција Министарства заштите животне средине.

Потребна средства: 15.749.960,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 10.400.000,00 РСД
- сопствени приходи: 5.349.960,00 РСД

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво, дневнице, опрема..)

Гориво и мазива за мопеды и аутомобиле. Трошкови регистрације и одржавања возила, трошкови канцеларијског материјала и семинара, набавка чизама за запослене у чуварској служби.

Потребна средства: 1.100.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.3. Набавка средстава рада (превозна средства)

Набавка 6 мопеда за потребе обављања редовних активности на терену.

Потребна средства: 1.440.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.4. Бруто зараде (укупне) осталог запосленог особља код Управљача на систематизованим пословима и извршењу послова у заштићеном подручју и материјални трошкови њиховог рада

Потребна средства: 121.317.656,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.5. Набавка службене одеће за особље запослено код управљача на пословима чувања и управљања заштићеним подручјем

Набавка униформе за запослене у служби чувара Националног парка Ђердап, а у складу са Правилником о службеној одећи, односно униформи чувара у националним парковима и заштићеним подручјима ("Службени гласник РС", број 105/20), набавка униформе за остале чуварске службе; набавка гумених чизама, термо одећа и термо чизама као и теренских ципела за запослене код Управљача.

Потребна средства: 6.855.600,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.6. Едукација запослених

Под едукацијом запослених се подразумева процес стицања знања и вештина којима се ствара темељ за њихов даљи развој. Основни циљ едукације запослених у ЈП „Национални парк Ђердап“ је подићи фундаментални ниво знања, мотивисати запослене, освежити постојећа знања, развити свест о потреби учења и стручног усавршавања у циљу квалитетнијег обављања радних задатака. Усавршавање запослених, специјализације, мастер, докторати, али и обуке, тренинзи, радионице, размене стручњака, семинари, студијска

путовања - представљају средство за остваривање циља едукације и размене искустава. Извршиће се обука запослених како би унапредили постојеће вештине интерпретације природног и културног наслеђа.

Потребна средства: 500.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.1.7. Чланарине за Европску и Светску мрежу геопаркова

Извршни одбор Унеска је на 209. седници подржао одлуку Савета Унеска за светске геопаркове и одобрио номинацију Ђердап Унеско геопарка. Ово подручје је прво у Србији добило статус Унеско геопарка на четворогодишњи период. На основу Статута Светске мреже геопаркова, чланство у Светској мрежи геопаркова је обавезно. Сваки члан годишње плаћа чланарину у износу који предлаже Извршни одбор Светске мреже геопаркова, а одобрава Генерална скупштина. Статус геопарка подразумева и учлањење у регионалну, Европску мрежу геопаркова која је под окриљем Унеска. Кроз оваква умрежавања подрстиче се сарадња, размена знања и искуства, формирање заједничких иницијатива и пројеката.

Потребна средства: 400.000,00 динара

Извори средстава: сопствена средства

Носилац активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2. Заштита, праћење стања и унапређење природних и створених вредности

3.2.1. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених врста флоре Националног парка Ђердап

Због нарушавања станишта (антропогени утицај или природне непогоде) могуће су промене у стабилности популација природних реткости. С обзиром да на досадашњим истраженим локалитетима није утврђено присуство популација строго заштићених врста *Crocus banaticus*, *Veronica bachofenii*, *Elatine triandra* и *Ranunculus lingua*, у наредном периоду планира се наставак истраживања на преосталим потенцијалним локалитетима. Праћење станишта и стања врсте *Calluna vulgaris*. Праћење бројности одабраних представника из фамилије орхидеја, очување њихових станишта и утврђивање нових локалитета. Наставак започетих активности на мониторингу орхидеја (Orchidaceae), уз бележење свих неопходних параметара који су значајни, како карактеристика станишта, тако и бројност самих орхидеја, стања њихових популација, актуелних и потенцијалних фактора угрожености. Породица орхидеја чије су врсте углавном заштићене и строго заштићене посебно се обрађује. Континуиран мониторинг популације врсте крупноцветна саса *Pulsatilla vulgaris*.

Потребна средства: 100.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.2. Успостављање огледне површине на локалитету „Лепенски Вир“ у првом режиму заштите ради мониторинга природне сукцесије заједнице ораха и копривића (*Celto-Juglandetum* Jov. 1967)

„Лепенски Вир“ је први локалитет у Србији где су откривене и описане реликтне врсте и заједнице копривића (*Celtis australis*) и ораха (*Juglans regia*), познате као *Celto-Juglandetum* Jov. 1967.

Ради вршења мониторинга природне сукцесије налазишта заједнице ораха и копривића (*Celto-Juglandetum* Jov. 1967) потребно је успостављање огледне површине на локалитету „Лепенски Вир“ у првом режиму заштите, као и бележење неопходних параметара карактеристика станишта, утврђивање бројности и стања популације, потенцијалних фактора угрожавања, дигитализација и формирање базе података.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци:ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.3. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених дрвенастих и жбунастих врста флоре

Строго заштићене и заштићене дивље врсте су оне врсте које се, на основу стручних налаза и/или научних сазнања, националних и међународних Црвених листа или Црвених књига, на територији наше земље сматрају ретким, рањивим или угроженим.

Ради заштите и очувања строго заштићених и заштићених дивљих врста неопходно је спровести мере попут заштита станишта, праћење стања популација врста и чинилаца њиховог угрожавања, нарочито праћење и смањивање утицаја промене климе на високо рањиве врсте и њихова станишта.

Због наведених разлога неопходно је картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених дрвенастих и жбунастих врста флоре Националног парка Ђердап, дигитализација и формирање базе података наведених врста: *Taxus baccata* L., *Prunus fruticosa* Pall. , *Fagus orientalis* Lysky, *Daphne laureola* L., *Calluna vulgaris* (L.) Hull, *Ilex aquifolium* L..

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци:ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.4. Утврђивање присуства, картирање и редовно праћење инвазивне врсте црвеноухе корњаче *Trachemys scripta elegans*

Нативни ареал врсте *T. scripta elegans* су централни делови Сједињених Америчких држава. Врста је веома популарна као акваријумска врста а спада у првих 100 врста са високим потенцијалом за ширење на новим стаништима -висок инвазивни потенцијал. Од 2012. бележи се њено присуство у Србији.

Црвеноуха корњача присутна је у барама, каналима, рибањацима мањим језерима и споротекућим деловима водотокова при ушћу река.

Као добар компетитор ова врста угрожава локалне популације барских корњача *Emys orbicularis*.

Због њеног присуства у споротекућим и барским екосистемима у Србији, неопходно је утврђивање њеног потенцијалног присуства пре свега у споротекућим воденим екосистемима, ушћа река у Дунав које имају одлике барских екосистема, барама и каналима, рибањацима, картирање и даље праћење ширења популација врсте на подручју Националног парка Ђердап.

Потребна средства: 20.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци:ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.5. Картирање и праћење приоритетних NATURA 2000 (6210*) полу-природних сувих карбонатних травних заједнице и пашњака са фацијесима жбуњака (*Festuco brometalia*)(* важна станишта орхидеја)

Овај тип станишта формирају са једне стране, степске и степолике субконтиненталне травне заједнице (*Festucetalia valesiaca*) а, са друге стране, травне заједнице под атлантским или субмедитеранским утицајем (*Brometalia erecti*). Представљају значајна станишта орхидеја си могу се интерпретирати као локалитети који су значајни по једном или више следећих критеријума:

- (а) локалитет представља станиште за велики број различитих врста орхидеја,
- (б) на локалитету се налази веома значајна популација макар једне орхидеје која је веома ретка на националној територији,
- (ц) локалитет представља станиште за неколико орхидеја које се сматрају ретким, веома ретким или изузетним на националној територији.

Због наведених параметара неопходно је утврдити карактеристике станишта, утврђивање бројности и стања популације, потенцијалних фактора угрожавања, дигитализација и формирање базе података.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци:ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.6. Обнова хербарске збирке Националног парка Ђердап

Због старости хербарског материјала постојеће збирке, неопходно је извршити обнову хербарске збирке Националног парка Ђердап.

Потребна средства: 100.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци:ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.7. Истраживање диверзитета птица НП Ђердап

Спровођење активности које подразумева методолошко истраживање фауне птица, нарочито оних врста које представљају приоритете за заштиту према НАТУРА 2000 програму. Евидентирање гнезда птица грабљивица на стаблима у границама Националног парка Ђердап. Првог викенда у октобру биће организован „Викенд посматрања птица“.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“, Завод за заштиту природе

3.2.8. Зимски попис птица на воденим површинама НП Ђердап

Континуирана активност - методолошко истраживање и попис врста птица зимовалица у склопу Међународног цензуса за птице водених станишта. Током зимског пописа 2021.године забележен је већи број врста и већи број јединки у односу на 2022.годину. Током 2021.године забележено 19 врста, односно 1695 јединки, док је пописом током 2022.године забележено 16 врста и 702 јединке. Укупна бројност за Национални парк Ђердап процењује се на 3000 јединки.

Потребна средства: 30.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.9. Мониторинг водоземаца и гмизаваца

Редован мониторинг утврђених врста водоземаца и гмизаваца, картирање станишта, допуна базе података. Утврђивање стања и на основу добијених података предузимање адекватних мера заштите.

Потребна средства: 30.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.10. Мониторинг климе

Прикупљање и анализа података са локација метеоролошких станица. Станице су постављене на четири локације са којих се прикупљају подаци и врши њихова анализа. Средства су потребна за замену делова, отклањање могућих механичких кварова, сервисирање и отклањање сличних недостатака.

Потребна средства: 200.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.11. Мониторинг сисара

Истраживање стања крупних сисара и крупних месоједа и њиховог међусобног односа у циљу успостављања детаљне базе података, што ће омогућити адекватан мониторинг и предузимање мера заштита (*Cervus elaphus*, *Lynx lynx*, *Ursus arctos*, *Canis lupus*, *Rupicapra rupicapra*). Мониторинг ће се, пре свега, вршити камерама на терену.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.12. Стручна литература

Набавка стручне литературе у циљу усавршавања и ефикасног праћења стања природних вредности (шумарство, орнитологија, херпетологија, ентомологија и др.).

Потребна средства: 30.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.13. Обнављање ознака спољних граница Националног парка Ђердап и посебно заштићених делова подручја

Пројектне активности се заснивају на видном обележавању граница (катастарских) на терену између државног поседа и поседа других сопственика. Годишња претплата на АГРОС мрежу Републичког геодетског завода.

Потребна средства: 120.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.14. Процена ризика од природног хазарда и ублажавање негативних ефеката климатских промена на подручју Геопарка Ђердап

У складу са тачком 5. препорука Савета УНЕСКО Глобалне мреже геопаркова за упис Геопарка Ђердап на листу УНЕСКО Глобалних геопаркова потребно је реализовати наведени пројекат. С обзиром да се простор Геопарка Ђердап простира на површини од 1.330 km² и обухвата делове територија општина Голубац, Мајданпек, Кладово и Неготин реализација пројекта би трајала 2-3 године.

Циљеви пројекта су:

- да идентификује ниво ризика од природног хазарда по становништво, природно и изграђено окружење и економију локалне заједнице и да смернице за превенцију, приправност, одговор и опоравак.

- да обезбеди оквир за координисан рад за ванредне оперативне процедуре у случају катастрофе или ванредног стања.
- да обезбеди унапређење квалитета животног амбијента и социоекономског развоја локалног становништва.
- да обезбеди подршку одрживом развоју кроз редукцију ризика који могу неповољно утицати на локалну економију.
- да обезбеди унапређење стратегије образовања које се спроводе у школама и међу локалним становништвом.

Резултати пројекта:

Јавна свест - подизање свести о опасностима и ризицима и потенцијалним последицама у периоду катастрофе.

Процена рањивости и капацитета - спроводити процену капацитета и рањивости и вршити мониторинг хазарда на нивоу заједнице.

Рано упозорење - успоставити механизме раног упозорења за све хазарде.

Планирање непредвиђених ситуација - планирање одговора на непредвиђене ситуације на националном, регионалном и локалном нивоу.

Формирање информациониог система геопросторних података угрожености простора од катастрофа (пожара на отвореном простору, сеизмичке отпорности, потенцијалних клизишта и одрона, поплава и бујица, појаве ледостоја) са приказом зона могућих ризика, вероватноће појављивања и обима последица.

Потребна средства: 1.000.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 1.000.000,00 РСД

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.15. Анализа технолошке структуре дрвних сортимената у шумама НП "Ђердап" и предлог оптималних технолошких решења на пословима сече стабала и израде дрвних сортимената

Национални стандарди које данас примењујемо на подручју Србије су СРПС за обло дрво. Одредбе које се односе на квалитативне класе нису се мењале, међутим до великих промена је дошло на тржишту потражње одређене врсте сортименате. Сортименти из категорије ситно техничко дрво као и неки сортименти из категорије обла грађе готово да нису предмет трговине на тржишту.

Прва активност односиће се на анализу технолошке структуре у различитим састојинама, а на примеру букве, храста китњака и липе као најзаступљенијим врстама дрвећа на подручју НП "Ђердап

Друга активност односиће се на предлог оптималних техника и технологија рада у шумама на подручју НП "Ђердап"

Трећа активност односиће се на едукацију, запослених (техничара и инжењера) на пословима коришћења шума у НП "Ђердап"

Потребна средства: 1.000.000,00 РСД.

Извори средстава: средства донација

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.16. Пројекат „Истраживање трчуљака (Carabidae) Националног парка Ђердап”

Наставак теренских истраживања и сакупљање фаунистичког материјала трчуљака на већем броју локалитета, као и на различитим типовима станишта. Трчуљци би се сакупљали уз помоћ неколико метода (ентомолошком мрежом, ручно и постављањем Барберових клопки), а планирано је и да се направе квалитетне фотографије трчуљака и других инсеката у њиховим природним стаништима. Обрада материјала и података ће се реализовати у лабораторији Универзитета у Београду - Биолошког факултета, где је планирано и да се направе снимци идентификованих врста инсеката камером на бинокуларној лупи и светлосном микроскопу. Наведена научна испитивања Националног парка Ђердап се организују на основу сарадње између Универзитета у Београду - Биолошког факултета и ЈП “Национални парк Ђердап”. На основу података добијених приликом реализованих истраживања, истраживачки тим ће израдити идејно решење монографије чија се штампа планира за 2024.годину.

Потребна средства: 1.000.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 1.000.000,00 РСД

Носиоци: Биолошки факултет, ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.17. Процена стања генетичких ресурса балканског китњака на подручју Националног парка Ђердап и предлог мера за њихову конзервацију

На подручју Националног парка Ђердап налази се већи број врста дрвећа, а међу њима и балкански китњак (*Quercus petraea* subsp. *dalechampii* Ten.). Ова врста таксономски припада породици *Fagaceae* роду *Quercus*. Статус овог таксона од његовог првог описа до данас је нејасан, морфолошки је најсличнији обичном китњаку.

У циљу дугорочног очувања и унапређења еколошке адаптабилности и еволутивног потенцијала популација балканског китњака у Националном парку Ђердап, потребно је утврдити стање генетичких ресурса и предложити мере за конзервацију.

За процену стања генетичких ресурса потребно је утврдити генетичку варијабилност на нивоу популације. Познавање генетичке варијабилности унутар популације је неопходно да би се осигурао процес природног обнављања и предузеле одговарајуће мере за очување и опстанак популације. Утврђивање генетичке варијабилности ће бити извршено на молекуларном и морфометријском нивоу. За потребе ових анализа неопходно је селекционисати и узорковати репрезентативна стабла (до 25 плус стабала), носиоце производње репродуктивног материјала, фенотипски најквалитетнија, стабла доброг здравственог стања. Стабла треба да буду равномерно распоређена по читавој површини састојине. На основу добијених резултата биће предложено спровођење адекватних мера *in situ* и *ex situ* конзервације.

Издвојена и анализирана стабла могу бити предложена за регистровање семенских објеката и могу да послуже као извор репродуктивног материјала за спровођење газдинских мера у Парку.

Потребна средства: 800.000,00 РСД.

Извори средстава:

-Министарство заштите животне средине: 800.000,00 РСД Носиоци:

Институт за шумарство Београд, ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.18. Израда програма конзервације генофонда ретких и угрожених врста шумског дрвећа на подручју Националног парка Ђердап

Циљ истраживања је идентификација ретких, угрожених, реликтних, ендемичних и рањивих врста шумског дрвећа на подручју Националног парка Ђердап, у оквиру дела простора обухваћеног режимом заштите првог степена, уз израду програма њихове конзервације.

У оквиру израде програма конзервације потребно је: проучити доступну литературу за истраживано подручје; урадити рекогносцирање терена, у делу простора обухваћеног режимом заштите првог степена; идентификовати ретке, угрожене, реликтне, ендемичне и рањиве врсте шумског дрвећа; дефинисати угрожавајуће факторе на истраживаном подручју; проценити степен угрожености ових врста; израдити преглед идентификованих ретких, угрожених, реликтних, ендемичних и рањивих врста шумског дрвећа, уз просторно позиционирање и картирање индивидуа; дефинисати конкретне мере конзервације расположивог генофонда и промовисати реализоване активности.

Потребна средства: 800.000,00 РСД.

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 400.000,00 РСД
- сопствена средства: 400.000,00 РСД

Носиоци: Шумарски факултет, ЈП „Национални парк Ђердап“

3.2.19. Еколошке карактеристике заједница реликтних дрвенастих врста на подручју Националног парка Ђердап

Циљ пројекта је проучавање еколошких услова у којима се појављују реликтне дрвенасте врсте на подручју Националног парка Ђердап, врсте фитоценоза које изграђују, мапирање граница распрострањења и процена будућности.

Подручје Националног парка Ђердап се одликује веома специфичним еколошким условима. У геолошкој грађи подједнако учешће имају силикатне и кречњачке стене. Умереноконтинентална клима модификована је у интеракцији са осталим еколошким факторима у специфичну микроклиму Ђердапа. Еколошки и флористички посебно је занимљив део националног парка који је изграђен од кречњачке подлоге где доминирају карстни облици рељефа (кречњачке клисуре, кањони, дубоке увале, широке заклоњене изворишне челенке, јако купирани терени).

Ђердапска клисура је један од најзначајнијих рефугијума заједница реликтних дрвенастих врста Србије. Заклоњеност од деловања екстремне климе, повећана релативна влажност ваздуха, појава различитих земљишних комбинација на кречњачкој геолошкој подлози, односно специфична констелација станишних фактора представљају кључ за очување реликтних заједница.

Потребна средства: 800.000,00 РСД.

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 400.000,00 РСД
- сопствена средства: 400.000,00 РСД

Носиоци: Шумарски факултет, ЈП „Национални парк Ђердап

3.3. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

На подручју обухваћеним Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Ђердап непокретно културно наслеђе чини 42 НКД од изузетног значаја, регистрованих НКД, заштићених културних добара, евидентираних и идентификованих добара. При том су Тврђава Голубац, Лепенски вир, Трајанова табла и утврђење Диана непокретна културна добра од изузетног значаја.

Праисторијски локалитет Лепенски Вир и Тврђава Голубац имају управљаче након проглашења за туристички простор и то су Управљач туристичког простора Лепенски Вир ДОО Бољетин и ДОО за развој туризма Тврђава Голубац. НКД од изузетног значаја Лепенски Вир и Тврђава Голубац и њихова заштићена околина штите се, уређују и користе у складу са донетим плановима детаљне регулације.

3.3.1. „Атлас народног градитељства Геопарка Ђердап“

Наставак и завршетак теренских истраживања подручја Националног парка Ђердап и започињање и завршетак теренских истраживања преосталог подручја Геопарка Ђердап. Наставак рекогносцирања терена по методологији ЕУ, прикупљање карата, наставак израде фото-документације и архитектонског снимања у циљу израде монографије Атласа народног градитељства Геопарка Ђердап. Упоредо са теренским истраживањем за потребе Атласа, вршило би се истраживање и прикупљање документације за израду наведене монографије. Истраживања су фазна и планирана за период 2023-2024.год.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.3.2. Мониторинг и контрола Геопарка Ђердап

Унеско Геопарк Ђердап је подручје двоструко веће од територије Националног парка Ђердап. Обухвата делове четири општине: Голубац, Мајданпек, Кладово и Неготин и покрива територију од 1.330 km², укључујући подручје Националног парка Ђердап и других заштићених подручја националног и локалног значаја.

Четири карактеристике које су кључне за Унеско геопаркове су: постојање геолошког наслеђа од међународног значаја, одговорно управљање које подразумева укључивање свих заинтересованих страна, одговарајуће промотивне активности које ће пружити релевантне информације које за крајњи циљ имају подстицај локалне економије и умрежавање са другим геопарковима, чланицама Светске и регионалне, Европске мреже геопаркова са којима се гради квалитет ознаке Унеско геопарка.

Споразумом о сарадњи између Министарства заштите животне средине, Завода за

заштиту природе Србије, Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ и општина Голубац, Мајданпек, Кладово и Неготин предвиђено је да Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ буде носилац активности Геопарка.

Како би, као носилац активности, обављало основне задатке, а имајући на уму величину територије, потребно је набавити возило Дачиа дастер за ефикасно и ефективно обављање послова

Потребна средства: 2.880.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4. Приоритетне мере и активности на управљању природним ресурсима

Ради реализације задатака на заштити и управљању природним ресурсима неопходно је:

- обезбедити основне податке о стању појединих елемената природних ресурса, као стручне основе за доношење дугорочних развојних одлука;
- очувати аутохтоност дендролошког састава шума;
- усмерити све активности на заштити ловне и риболовне фауне;
- израдити и спроводити управљачка докумената;

3.4.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

3.4.1.1. План гајења шума Националног парка Ђердап за 2023.годину

План гајења шума представља поступак стручног и планског спровођења мера обнављања, неге и подизања нових шума, као и производња шумског репродуктивног материјала. Овај план је строго условљен издвојеним зонама заштите. Планом гајења шума предвиђени су шумско-узгојни радови који представљају основу унапређења шумског фонда и проширења шумских ресурса Националног парка Ђердап.

Табела 1. План гајења шума Националног парка Ђердап

Редни број	Врста рада	Јед. Мере	количина	Укупна вредност рада(дин)
1.	Прореде у високом састојинама	ha	270,66	166.455,90
2.	Прореде у издан. састојинама	ha	583,45	597.452,80
3.	Обн.природ.путем оплод. сечама	ha	654,03	402.228,45
4.	Припр. земљ. и пошумљ.сад.садн.	ha	8,07	1.440.495,00
5.	Попуњ. прир. обн.повр.садњом	ha	1,34	239.190,00
6.	Окопав. и прашење у културама	ha	7,20	158.400,00
7.	Осветљавање подмлатка ручно	ha	73,19	2.671.435,00
8.	Попуњ. природ. обн.повр.сетвом	ha	0,83	35.275,00
9.	Чишћење у младим прир.састојинама	ha	0,51	18.615,00
УКУПНА ВРЕДНОСТ РАДОВА				5.729.547,15

Потребна средства: 5.729.547,15 РСД

Извори средстава:

- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме: 1.440.495,00 РСД
 - сопствени приходи: 4.289.052,15 РСД
- Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.1.2. Заштита и унапређење стања шумских екосистема Националног парка Ђердап

План заштите шума чини систем мера и активности које се спроводе ради спречавања, сузбијања и отклањања последица штетног деловања биљних болести, инсеката, глодара, дивљачи, стоке, човека, пожара, других елементарних непогода, као и других биотичких и абиотичких чинилаца.

Заштита шума Националног парка Ђердап трајан је и основни задатак у оквиру обављања редовне делатности унапређења стања, неге, заштите и уређења.

Сви негативни чиниоци који делују на овај комплекс морају се пратити, контролисати и у случају јачег негативног дејства, одмах стручним деловањем елиминисати.

У циљу заштите шума од пожара предузимају се следеће мере:

- пропаганда и едукација локалног становништва и локалне самоуправе уз указивање на штетно деловање пожара, забрану ложења ватре на отвореном, обавезна дежурства приликом паљења пољопривредних површина у близини шуме.

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

- Свакодневни, а посебно у критичном периоду, обиласци терена ради уочавања настанка пожара и хитног предузимања мера локализовања и гашења пожара.

- Успостављање система, службе праћења и обавештавања о стању на терену.

- Одржавање путева и влака који служе и као противпожарне пруге.

Сви облици заштите, због угрожености комплекса, представљају планску и јединствену целину, уз уважавање специфичности планираних мера у појединим деловима комплекса на које се односе.

Табела 2. Заштита и унапређење шумских екосистема

Редни број	Врста рада	Јед. мере	Количина	Вредност радова
1.	Заштита шума од биљних болести	ha	34.025,78	101.056,57
2.	Заштита шума од штетних инсеката	ha	33.811,70	101.056,57
3.	ПП заштита, мерама пропаганде	ha	37.036,37	366.289,70
4.	Снимање, праћење појаве сушења	ha	33.778,05	111.467,56
5.	Узорк. гранчица хрasta-контрола бр.мразовца	ком	990	4.230,00
6.	Метод узорка-преброј. гусен. на 1000 листова	ha	150,52	75.260,00
	УКУПНО:			759.360,40

Потребна средства: 759.360,40 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.1.3. План шумских саобраћајница Националног парка Ђердап

Шумске саобраћајнице су услов за квалитетно, економично и рационално газдовање шумским ресурсима. Шумске саобраћајнице служе за извођење биолошких радова, заштиту шуме од абиотичких и биотичких фактора, заштиту од пожара и искоришћавање шума и осталих шумских ресурса. Посебно је важно истаћи чињеницу да се путеви Националног парка Ђердап користе и за задовољавање потреба становништва у руралним подручјима и привреде на подручју Парка.

Табела 3. План шумских саобраћајница

Редни број	Врста рада	Јед. мере	Количина	Укупна вредност радова (дин)
1.	Реконструкција меког кам. пута	km	0,20	90.000,00
2.	Чишћење камионског пута	km	53,40	4.806.000,00
3.	Изградња тракторских влака	km	44,95	13.035.500,00
4.	Чишћење тракторских влака	km	28,70	2.152.500,00
5.	Одржавање путног појаса	km	25,30	1.771.000,00
6.	Рекон. тврд. кам. пута са насипањем	km	1,60	3.800.000,00
7.	Изградња меког камионског пута	km	1,00	650.000,00
8.	Уградња пропуста	m	60,00	858.000,00
9.	Насипање тврдог камионског пута	km	1,00	1.080.000,00
	УКУПНА ВРЕДНОСТ РАДОВА			26.055.000,00

Потребна средства: 26.055.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.1.4. План искоришћавања шума Националног парка Ђердап

План искоришћавања шума урађен је на основу Посебних основа за газдовање шумама Националног парка Ђердап и Извођачких пројеката газдовања шумама за 2023.годину. Вршиће се и стручни послови на газдовању шумама сопственика у складу са Годишњим плановима газдовања шумама сопственика на територији општина Мајданпек, Кладово и Голубац. За стручно-техничке послове у шумама сопственика планиране су субвенције Управе за шуме.

Табела 4. План искоришћавања шума

редни број	врста дрвета	план сеча			
		укупно (m³)	техника (m³)	огрев (m³)	отпад (m³)
Јавно предузеће "Национални парк Ђердап" Доњи Милановац					
рекапитулација по врсти дрвета					
1.	буква	47.790,97	6.887,48	32.386,33	8.517,16
2.	китњак	7.479,57	2.210,39	3.968,86	1.300,32
3.	цер	528,01	5,90	419,45	102,66
4.	отл	1.815,22	8,23	1.477,04	329,95
5.	липа	5.141,82	798,62	3.272,14	1.071,06
6.	граб	5.445,59	17,02	4.516,43	912,14
7.	сладун	29,10	0,00	23,28	5,82
8.	клен	150,69	0,00	126,24	24,45
9.	јавор	199,00	30,00	115,00	54,00
10.	црни јасен	415,05	0,00	345,21	69,84
11.	јасика	369,33	60,37	252,85	56,11
12.	бели јасен	47,18	5,00	29,30	12,88
13.	грабић	237,99	0,00	202,29	35,70
14.	млеч	67,00	4,00	39,00	24,00
15.	омл	87,68	0,00	74,08	13,60
16.	црни бор	44,21	13,50	23,88	6,83
укупно		69.848,41	10.040,51	47.271,38	12.536,52

Потребна средства: 1.462.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме:
1.462.000,00 РСД

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.1.6. Планирање и уређивање шума

Национални парк Ђердап посебну пажњу придаје изради планских докумената који су основ за успешно обезбеђивање интегралног газдовања шумама.

У 2023.години потребно је израдити измену и допуну Основе газдовања шумама за ГЈ „Чезава“.

Потребна средства: 400.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2. *Задачи и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном*

3.4.2.1 Уређивање и одржавање ловишта

Текуће одржавање постојећих објеката, високих чека и солишта;

Потребна средства: 240.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.2 Куповина оптичких нишана са носачима;

Потребна средства: 360.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.3 Штампање образаца за ловство;

Потребна средства: 150.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.4 Ветеринарске услуге и лекови

Потребна средства укупно: 120.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5. Услуге израде планских документа и стручних консултација

Потребна средства: 120.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.0 Техничко опремање ловишта и ловачке куће

3.4.2.5.1. Обележавање ловишта (замена поломљених табли):

Потребна средства укупно: 50.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.2. Адаптација објекта (штале) у магацински простор): 1.600.000,00 РСД

Потребна средства укупно: 1.600.000,00 РСД
Извори средстава: сопствени приходи
Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.3. Уградња котла и радијатора у ловачкој кући): 1.200.000,00 РСД

Потребна средства укупно: 1.200.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.4 Спровођење мера гајења и заштите дивљачи утврђених годишњим планом газдовања ловиштем Ђердапа

Мерама гајења и заштите дивљачи по годишњем плану газдовања ловиштем Ђердапа, предвиђено је да се у ловиште изнесе 40t кукуруза у зрну, 3t соли и 20t сточне репе:

Потребна средства укупно: 2.640.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.5 Предвиђена је и набавка овса и пшенице за сетву:

Потребна средства укупно: 120.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.5.6. **Пројекат „Репроцентар дивљих свиња „Љубница“ у ловишту „Ђердап“**

У циљу очувања квалитета популације, побољшања туристичке понуде и смањења штете од дивљачи, Ловном основом ловишта „Ђердап“ предвиђено је оснивање репроцентра у коме би се дивља свиња репродуковала у контролисаним условима при чему би овде произведене свиње служиле за побољшање ловно – туристичке понуде. У 2023.години планира се текуће одржавање репроцентра.

Потребна средства: 240.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6 Управљање риболовним подручјем и риболовном фауном

Доношење годишњег Плана управљања рибарским подручјем „Ђердап“, праћење стања и бројности врста риболовне фауне, праћење количине изловљене рибе, заштита природних плодишта риба, спашавање риба и рибље млађи са плавног подручја, санациони излов толстолобика, истраживање рибљег насеља притока Дунава у сарадњи са Биолошким факултетом Универзитета у Београду. Мониторинг рибарског подручја, накнаде за издате дозволе за привредни и рекреативни риболов као и провизија риболовачким удружењима и трошкови обележавања рибарског подручја, трошкови горива.

Потребна средства: 4.246.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.1. Штампање образаца

3.4.2.6.1.1 Штампање дозвола за привредни риболов са фолијом за пластифицирање : 20.000,00 дин

3.4.2.6.1.2 Штампање дозвола за рекреативни риболов: 120.000,00 дин

3.4.2.6.1.3 Штампање дозвола за дневни и вишедневни рекреативни риболов: 84.000,00 дин

3.4.2.6.1.4 Штампање Евиденционих листића Е1,Е2,Е3: 100.000,00 дин

3.4.2.6.1.5 Штампање евиденције дневних активности рибочувара: 80.000,00 дин

3.4.2.6.1.6 Штампање маркица за обележ. алата привр. рибарима: 240.000,00 дин

3.4.2.6.1.7 Штампање флајера за обуку рекреативних риболоваца: 50.000,00 дин

3.4.2.6.1.8 Штампање блокова записника: 30.000,00 дин

Извори средстава за 3.4.2.6.1: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.2. Обележавање риболовног подручја, одржавање и штампање оштећених табли

Потребна средства: 180.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.3. Услуге сервисирања ванбродских мотора и набавка резервних делова

Потребна средства: 360.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.4 Мониторинг рибарског подручја

Потребна средства: 900.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.5. Опремање рибочуварске службе термооделитема и термочизмама

Потребна средства: 144.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.6. Куповина гумених чизми

Потребна средства: 90.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.7.Куповина колутова за спасавање

Потребна средства: 48.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.8.Опремање рибочуварске службе чамцем (5-6 м)

Потребна средства: 360.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.9.Опремање рибочуварске службе са два возила Дачиа дастер

Потребна средства: 5.760.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

3.4.2.6.10. Опремање рибочуварске службе са шест mopеда

Потребна средства: 1.440.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

IV Приоритетни задаци научноистраживачког и образовног рада

Научна истраживања на Ђердапу нису стратешки дефинисана, не постоји квалитативна и квантитативна анализа по приоритетним областима. Потребно је дефинисати и објединити све научне активности које се реализују на подручју Националног парка Ђердап као и научне интересе, носиоце истраживања и капацитете заинтересованих установа које су спроводиле, спроводе и планирају спровођење истраживања на подручју Националног парка Ђердап.

На подручју Националног парка Ђердап током 2023.године вршиће се следећа истраживања:

-Истраживања у оквиру израде докторске дисертације о екологији шумског гуштера *Darevskia praticola* - Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“

-Мониторинг шумске корњаче *Testudo hermanni* на подручју Ђердапа - Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“

-Истраживања у оквиру пројекта „Еволуција у хетерогеним срединама: механизми адаптација, биомониторинг и конзервација биодиверзитета“ – истраживање одлика популација аутохтоних поточних пастрмки слива Дунава на подручју Ђердапа – Биолошки факултет Београд

-Спелеолошка истраживања – Географски институт „Јован Цвијић“, Академски спелеолошко-алпинистички клуб

-Истраживање дневних лептира - Природно-математички факултет Ниш

-Истраживање трчуљака (Carabidae) Националног парка Ђердап – Биолошки факултет Београд

Већина научних институција не доставља план истраживања у току израде Програма управљања, већ се истраживања најављују током године па самим тим горе наведена представљају само она која су најављена Управљачу.

V Планирање, изградња и уређење подручја

Мере и услови

Планирање, изградња и уређење подручја засниваће се на следећим мерама и условима:

- обавезна примена законских норми везаних за израду детаљне анализе утицаја објеката и радова на животну средину;
- заштита посебних природних и културно-историјских вредности;
- обележавање заштићеног подручја.

5.1. Активности

5.1.1. Спровођење одредница ППППН Националног парка Ђердап

У сарадњи са Заводом за заштиту природе кроз редовне консултације решаваће се предмети од значаја за развој подручја Националног парка Ђердап у складу са одредницама ППППН Националног парка Ђердап. У склопу редовних активности издају се услови за коришћење простора према усклађености са ППППН и Програмом управљања Националним парком Ђердап.

Потребна средства: 20.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“, Завод за заштиту природе

5.1.2. Активности на изради урбанистичких планова

Праћење јавних увида урбанистичких планова и активно учешће у изради истих. Приоритет ће представљати планови за локалитете унутар граница националног парка.

Потребна средства: 10.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

5.1.3. Активности на обележавању подручја, изградњи и одржавању пешачких стаза и видиковаца

Постављање информативних, упозоравајућих и промотивних табли у Парку. Обнављање планинарске маркиције планинарских стаза у сарадњи са локалним планинарима, као и одржавање мобилијара на пешачким стазама. Редовно одржавање и чишћење стаза.

Потребна средства: 400.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“, локална планинска друштва

5.1.4. Санација сметлишта

Предвиђена је санација сметлишта на подручју Националног парка Ђердап, на територији општина Кладово, Мајданпек и Голубац. Санација сметлишта спровешће се у сарадњи са општинским комуналним предузећима.

Потребна средства: 600.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 600.000,00 РСД

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“, локална комунална предузећа

5.1.5. Активности на обележавању подручја изградњи и одржавању мобилијара за објекте геонаслеђа у Геопарку Ђердап, обележавање Карпатског подручја, обележавање подручја РАМСАР.

На територији Геопарка Ђердап у оснивању, евидентирано је 63 објекта геонаслеђа и 33 објекта културно-историјског наслеђа. С обзиром да се највећи део поменутих објеката налази на територији Националног парка Ђердап, а у складу са препорукама УНЕСКО Глобалне мреже геопаркова, потребно је обележити их на одговарајући начин односно информативним и промотивним таблама и мобилијаром.

Подручје Ђердапа је од 2020.године уврштено у РАМСАР-ско подручје, као значајно влажно подручје и као такво неопходно је спроводити активности на заштити и обележавању подручја. Подручје по Рамсарској конвенцији обухвата Национални парк Ђердап и подручје „Врбице“ као зимовалиште и гнездилиште птица мочварица и птица које су везане исхраном за влажне ливаде, баре и друге површине под водом.

Потребна средства: 1.500.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 1.000.000,00 РСД
- сопствени приходи: 500.000,00 РСД

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

5.1.6. Пројекат планирања, организације и изградње Контролно-информативних пунктова на подручју Националног парка Ђердап

Поред могућности предвиђених Законом и просторним плановима, постављање информативно-контролних пунктова на одређеним локацијама доприносе вишеструким користима управљача заштићених подручја.

Интенција Националног парка Ђердап је да се ови веома значајни објекти поставе на одређеним улазима водећи рачуна о могућностима избегавања непотребних трошкова (број радника на пунктовима) и примену најсавременијих технологија за контролу, информисање и наплату улаза у заштићено подручје. Управо из ових разлога било би оптимално решење да се униформно реализује ова могућност уз употребу савремених система контроле и наплате улазака.

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ се определило за увођење три информативно-контролне станице на подручју Националног парка Ђердап: Примарни улаз Голубачки град, Примарни улаз Кладово (Сип) и Примарни улаз Тополница.

У току 2022. године формирана је Комисија ради реализације Пројекта планирања, организације и изградње Контролно-информативних пунктова на подручју Националног парка Ђердап. Одржан је састанак у вези реализације три информативно - контролна пункта којем су присуствовали представници ЈП „Путеви Србије“, ЈП ЕПС, огранак ХЕ Ђердап, ТП „Тврђава Голубачки град“, „Телеком Србија“, Општине Мајданпек и Општине Голубац. У циљу израде наведеног пројекта остварен је контакт са Грађевинским факултетом и ЦИП-ом.

С обзиром на комплексност самог пројекта, активност није у потпуности реализована те ће се наставити и током 2023.године.

Потребна средства: 2.500.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 1.500.000,00 РСД
- сопствени приходи: 1.000.000,00 РСД

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“, Саобраћајни факултет

5.1.7. Пројекат планирања, организације за изградњу мултифункционалног објекта „Видиковац – Кула Ђердап“ са поставком изложбе „Времплов Националног парка Ђердап“ у Доњем Милановцу

Основна идеја изградње „Видиковца – куле Ђердап“ Националног парка Ђердап, у оквиру Управне зграде у Доњем Милановцу а која је предвиђена у Архитектонско-грађевинском пројекту Управне зграде у Доњем Милановцу, јесте вишезначна и то:

- Просторни и визуелни идентитет (појачан визуелни идентитет, препознатљивост и видљивост Националног парка Ђердап)
- Симбол (на Дунаву управног седишта Националног парка Ђердап)
- Едукације (кроз сталну поставку ВРЕМПЛОВ природне, културне, историјске и туристичке баштине Националног парка Ђердап)
- Видиковац (на висини од 23-26 метара омогућено атрактивно посматрање околине)
- Безбедност (боља безбедност и осматрање просторних еквидената)
- Инсталације (постављање различитих мерних инструмената у функцији мониторинга климе, ваздуха, регистравање пожара и друго).

Потребна средства: 1.350.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Мере и услови

Заштићена природна добра спадају у најактуелније савремене туристичке дестинације. Потенцијалне користи од туризма у заштићеним подручјима се првенствено односе на заштиту природног и културног наслеђа и економско благостање.

У Националном парк Ђердап, на релативно малом географском простору, формирао се мозаик вредних природних и културних ресурса од кључног значаја за развој атрактивних туристичких производа, који добијају све већи значај и приоритет у свим плановима развоја.

Смернице за развој одрживог туризма

Национални паркови као заштићени простори, могу допринети привреди и друштву кроз генерисање прихода и отварање нових радних места, истраживање и мониторинг, едукацију, рекреацију и туризам. Светска туристичка организација одрживи туризам дефинише као начело које задовољава потребе туриста и потребе туристичке дестинације, а истовремено штити и повећава туристичке могућности за потребе будућих генерација, задовољава потребе данашњих туриста и регије домаћина и штити и увећава развојне потенцијале.

Промоција и популаризација вредности НП Ђердап спроводиће се кроз различите промотивне активности, сарадњу са медијима, издавање пропагандног материјала, научно-популарних публикација, сајамске наступе и манифестације, сарадњу са образовним и установама културе, спровођење еколошких едукативних радионица.

6.1. *Задаци на развоју културно-образовних информативно-пропагандних активности*

6.1.1. Одржавање презентација туристичких садржаја Националног парка Ђердап и Ђердап Унеско геопарка

Заједно са свим заинтересованим странама у области туризма наставиће се спровођење активности везаних за промовисање туристичких садржаја користећи приступ који у себи садржи мере одрживог развоја и то кроз: медије (стални контакт са туристичким новинарима, конференције за новинаре) затим путем студијских путовања за туристичке новинаре, блогере, професионалне фотографе, представнике туроператера и туристичких агенција, мултимедијалне презентације у установама, институцијама, већим градским центрима, организовања фото сафарија и слично.

Потребна средства: 240.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.1.2. Сајамски наступи

Основни циљ наступа на сајмовима туризма је представљање вредности и садржаја туристичког одредишта, представљање постојећих и нових облика понуде, упознавање са конкуренцијом, пословно повезивање са партнерима, информисање потенцијалних посетилаца, али истовремено и ослушкивање све комплекснијих захтева туристичке тражње. У циљу рационализације трошкова, планирају се заједнички наступи са

туристичким организацијама и другим актерима на сајмовима који за тему имају туризам.

- Међународни сајам туризма у Београду, фебруар 2023. године
- Сајам туризма у Новом Саду, октобар 2023. године
- Сајам туризма у Зајечару, септембар/октобар 2023. године
- Сајам туризма у Крагујевцу, новембар 2023. године

Потребна средства: 400.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.1.3. Културно-образовне активности и манифестације

Културно-образовне активности пружају подршку очувању, ревитализацији и промоцији баштине и јачању свести о културним и природним вредностима и у функцији су развоја туризма. Из наведених разлога ће Национални парк Ђердап спроводити културно-образовне активности у сарадњи са музејима, центрима за културу и другим институцијама, невладиним организацијама, удружењима грађана и другим заинтересованим странама, као и учествовати и организовати различите изложбе и манифестације. У циљу представљања вредности Ђердап Унеско геопарка широј јавности, планира се и израда образовних пакета које ће се слати школама у циљу образовања деце о појму геопарка.

Потребна средства: 300.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“, организатори манифестација

6.1.4. Едукација и интерпретација

Едукација и интерпретација у Националном парку Ђердап представљају једно од главних оруђа заштите природних и културних вредности. Едукацијом се развија осећај поштовања према природним и културним вредностима, увиђа се значај њиховог очувања, али се и скреће пажња на могуће претње. У Националном парку Ђердап едукација је примарно усмерена на децу, али и на посетиоце и локално становништво како би се развио партнерски однос у заштити природе.

Један од видова промоције кроз едукативне активности је обележавање значајних еколошких датума са ученицима основних школа и предшколских установа на подручју Националног парка Ђердап. У плану за 2023. годину је обележавање следећих еколошких датума:

Дан шума (21. март)

Дан заштите природе (11. април)

Дан планете Земље (22. април)

Дан Карпатских паркова (23. мај)

Дан заштите животне средине (5. јун)

Дан Дунава (29. јун)

Недеља геопаркова (прва половина јуна)

Дечја недеља (прва недеља октобра)

Планом за 2023. годину предвиђен је и наставак едукативног рада са члановима

Секције младих чувара природе ОШ „Вук Караџић“ Доњи Милановац, ОШ „Вук Караџић“, Кладово, као и Секције малих чувара Установе за децу „Марија Мунђан“ Мајданпек. Циљ едукативног рада је подизање нивоа свести о значају очувања природе, али и активно укључивање младих у процес заштите природе кроз низ тематских радионица, предавања и теренских активности.

Потребна средства: 240.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.1.5. Штампа едукативног материјала

За успешну реализацију едукативних активности неопходан је квалитетан дидактички материјал. У 2023. години, као вид промоције кроз едукацију, планира се штампа едукативне брошуре и израда слагалице; штампање едукативне брошуре строго заштићене биљне врсте Националног парка Ђердап.

Потребна средства: 576.000,00 РСД

Извори средстава:

- Министарство заштите животне средине: 300.000,00 РСД
- сопствени приходи: 276.000,00 РСД

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.1.6. Израда фото-монографије Националног парка Ђердап

У циљу реализације пројекта израде фото монографије са кратким пропратним текстом, неопходни су изласци на терен у циљу фотографисања природних и културних садржаја, ангажовање дрона, селекција о одабир фотографија, израда текста научно популарног карактера за припрему фото изложбе који ће пратити промоцију монографије, израда дизајна и припрема за штампу монографије. Планирани тираж монографије је 500 примерака. Монографија се издаје у циљу презентације, популаризације, едукације Националног парка Ђердап.

Потребна средства: 1.320.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2. Задаци и активности на развоју одрживог туризма

Заштићена природна добра спадају у најактуелније савремене туристичке дестинације. Везе и односи између заштићених природних добара и туризма су толико ојачале да се све више користи термин туристичка заштита природе. Организација туризма у заштићеним природним добрима је комплексан задатак, што ове туристичке дестинације чини веома специфичним. На основу концепције развоја подручја посебне намене Национални парк Ђердап приоритет је остваривање заштите, презентације и одрживог коришћења заштићених и предвиђених за заштиту природних вредности којима се обезбеђује еколошки јавни интерес, омогућава развој локалних заједница и стварају услови за одмор, рекреацију, едукацију и уживање посетилаца.

6.2.1. Управљање посетиоцима

Управљање посетиоцима у 2023.години спроводиће се у складу са Планом управљања посетиоцима Националног парка Ђердап. У циљу очувања ресурса и могућности да сваки посетилац на квалитетан начин доживи природу у Националном парку Ђердап, спроводиће се стални надзор над бројем посетилаца како би се проценили или минимизирали негативни утицаји и пратити број посетилаца и њихово задовољство путем анкете ради формирања базе података и отклањања потенцијалних недостатака. Побољшању квалитета и разноврсности допринеће се и истраживањем тржишта и праћењем туристичке тражње.

Потребна средства: 240.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“, релевантне институције

6.2.2. Наставак сарадње са туристичким агенцијама и крузер компанија

Национални парк Ђердап наставиће већ успостављену вишегодишњу сарадњу са више агенција из Србије и иностранства, као и са крузер компанијама које су претходних година организовано доводиле групе посетилаца и обилазак Националног парка Ђердап уврстиле у своје програме путовања. Радиће се и на успостављању сарадње са другим рецептивним агенцијама и туроператерима заинтересованим да посету Националном парку Ђердап уврсте у своју понуду.

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

Извори средстава: нису потребна финансијска средства

6.2.3. Одржавање веб сајта Националног парка Ђердап

Веб сајт је важна маркетиншка компонента која пружа информације и привлачи својим професионалним графичким изгледом, модерним дизајном и садржајем. Нови веб сајт омогућава једноставно коришћење, читање и кретање, као и оптимизовано приказивање, односно посетиоци могу да му приступе са било ког уређаја без губитка на пољу естетике и професионалног изгледа.

Потребна средства: 40.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2.4. Консултантске услуге за израду карте Геопарка Ђердап

Карта Геопарка Ђердап пружиће информације о територији Геопарка, његовим границама, објектима геонаслеђа, али и другим природним и културним вредностима.

Потребна средства: 180.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2.5. Побољшање постојећих и развијање нових производа с нагласком на активни одмор

Осмишљавање садржаја који одговарају потребама и интересовањима различитих циљних група, а део њих биће прилагођен особама са посебним потребама, радиће се и током 2023. године у циљу квалитативног побољшања постојећих и развијања нових, иновативних, савремених и туристичких производа усклађених са капацитетом животне средине и туристичком тражњом (тематске туре, тим билдинг, геотуре и сл). Сви туристички производи Националног парка Ђердап биће утемељени на могућности стицања богатих и јединствених искустава упознавањем Националног парка Ђердап, јединственим природним феноменима, очуваној природи и едукацији.

Потребна средства: 350.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2.6. Учешће на обукама и међународним састанцима Европске и Глобалне мреже геопаркова

УНЕСКО Глобална мрежа геопаркова подстиче сарадњу међу геопарковима широм света. Сарадњом геопаркови постају препознатљиви, повећава се значај очувања геонаслеђа, подстиче се размена знања, искустава и примера добре праксе. Обуке о геопарковима имају за циљ да полазници оснаже и прошире знање о управљању геопарковима, одрживом развоју, али и да успоставе контакт и сарадњу са полазницима из других геопаркова.

Потребна средства: 400.000,00 РСД

Извори средстава: сопствена средства

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2.7. Сарадња са планинарским друштвима

Препознајући важност добре сарадње управљача заштићеног подручја и планинарских друштава, а све у циљу бољег очувања Националног парка Ђердап и квалитетног одржавања пешачких стаза, Национални парк Ђердап сарађиваће са планинарским друштвима која функционишу на подручју Националног парка Ђердап на усмеравању посетилаца и означавању планинарских и шетних стаза планинарском маркирацијом. У сарадњи са планинарским друштвима, у циљу промовисања природних богатстава Националног парка Ђердап и Геопарка Ђердап, извршиће се обележавање и сређивање бициклистичких стаза на Мирочу, као и одржавање бициклистичких трка.

Потребна средства: 50.000,00 РСД

Извори средстава: сопствена средства

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап, планинска друштва

6.2.8. Рекламне и пропагандне активности

Неопходне су рекламне и пропагандне активности у функцији стварања позитивног

имица и представљања Националног парка Ђердап, бољег позиционирања на туристичком тржишту, као и одрживог развоја. С обзиром на константан пораст броја посетилаца, неопходно је обезбеђење различитих информативно-пропагандних материјала којим се промовишу туристичке, природне и културне вредности, штампане публикације у већем тиражу, аудио и видео промотивни материјали, рекламни материјали чија је функција промовисање бренда Националног парка Ђердап и Ђердап Унеско геопарка.

Потребна средства: 480.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

6.2.9. Израда базе фотографија локалитета у ГЕОпарку Ђердап

Промоција Националног парка Ђердап, као и Геопарка Ђердап умногоме зависи и од фотографија које се презентују посетиоцима. У циљу повећања естетског утиска и приближавања ширем аудиторијуму Геопарка Ђердап и Националног парка Ђердап за 2023. годину планиран је ангажман професионалног фотографа.

Потребна средства: 40.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носици активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

VII САРАДЊА

У циљу усаглашавања активности Националног парка Ђердап и локалне заједнице, посетилаца, локалне власти, НВО, образовних институција и медија, рад на подизању свести и знања о природним и културним вредностима НП Ђердап треба да буде константан и континуиран.

7.1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

Локалну заједницу, као корисника природних ресурса Парка, треба мотивисати да, ресурсе користи уз поштовање заштите целокупног биодиверзитета заштићеног подручја. Сарадњом треба постићи да локално становништво види заштићено природно добро као јединствено добро које има и економску вредност. Стога је од великог значаја упутити локално становништво у могућности бенефита живота у заштићеном подручју и на тај начин допринети вредновању биодиверзитета.

- Савет корисника Националног парка Ђердап је основан у циљу пружања могућности за остваривање интереса локалног становништва и корисника заштићеног подручја. Савет корисника чине представници локалних самоуправа, организација и удружења чија се активност одвија на подручју националног парка.
- Укључивање локалног становништва у манифестације и акције које организује Национални парк Ђердап.
- Сарадња са установама (предшколске и школске установе, ловачка удружења,

спортски клубови, установе културе) и локалним становништвом кроз донације, а у циљу побољшања сарадње и очувања вредности Националног парка Ђердап

- Сарадњом и успостављањем партнерства Ђердап Унеско геопарка и локалне заједнице треба подстаћи одрживи економски развој подручја Ђердап Унеско геопарка. Ђердап Унеско геопарк пружа могућности за оснивање нових предузећа и отварање нових радних места, стручне обуке и укључивање локалног становништва у промоцију наслеђа геопарка, ширење туристичке понуде и услуга и сл.

Потребна средства: 300.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

7.2. Сарадња са невладиним организацијама

Невладине организације и удружења грађана могу бити значајан партнер у реализацији програма ширења свести становника локалних заједница и њиховој мотивацији за укључивање у очување биодиверзитета и одрживо коришћење ресурса у циљу обостране користи. У 2023. години наставиће се сарадња са НВО сектором (Млади истраживачи Србије, WWF Србија, Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, добровољна ватрогасна друштва са територије Парка и др.).

Потребна средства: 30.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

7.3. Међународна сарадња

7.3.1 Учесће и организација седме Конференције земаља уговорница Карпатске конвенције

Карпатска конвенција потписана је 2003. године и ратификована 2006. године од стране свих седам страна уговорница (Србија, Румунија, Чешка, Пољска, Мађарска, Словачка и Украјина), а укључивањем у Карпатски планински регион стварају се услови за интензивнију сарадњу Србије са другим карпатским државама. Национални парк Ђердап као једино подручје у Србији обухваћено Карпатском конвенцијом има активно учешће у свим релевантим догађајима везаним за Конвенцију о заштити и одрживом развоју Карпата.

Потребна средства: 500.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

7.3.2 Сарадња са међународним организацијама и заштићеним подручјима региона и ЕУ

Национални парк Ђердап Доњи Милановац ће и у 2023. години наставити активности (чланарине, семинари, годишње скупштине) на успостављању и развијању сарадње са међународним институцијама и заштићеним подручјима и то:

- Активности у циљу успостављања сарадње са геопарковима из Хрватске, Словеније, Румуније и других земаља окружења. Учесће на годишњој Конференцији Геопаркова.
- Активности у циљу наставка сарадње у оквиру Карпатске мреже заштићених подручја – наставак сарадње започет у оквиру пројекта BIOREGIO CARPATHIANS .
- Активности у циљу наставка сарадње у оквиру Динарског лука – мреже заштићених подручја - Мрежом Паркова Динарида;
- Наставак сарадње са Парком природе „Копачки рит“, Хрватска, у складу са потписаним споразумом о сарадњи;
- Наставак сарадње са Дунавском мрежом заштићених подручја на Дунаву (DANUBEPARKS);
- Наставак сарадње са Дунавским центром за компетенцију (DCC)
- Сарадња са Националним парком „Сила“, Италија, у складу са потписаним споразумом о сарадњи;

Потребна средства: 400.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

VIII ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

8.1. Обрада захтева за мишљење за уређење простора на подручју Националног парка Ђердап

Анализа потенцијално поднетих Захтева за издавање мишљења за изградњу или реконструкцију објекта или легализацију бесправно изграђених објеката. Мишљење се издаје на основу увида у Просторни план подручја посебне намене Националног парка Ђердап као и теренског обиласка локације за коју се захтев подноси.

Потребна средства: 20.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

8.2. Накнада штете од заштићених дивљих животиња

Обзиром да до сада није било поднетих захтева за надокнаду за ускраћивање или ограничавање права коришћења и накнаду штете причињене спровођењем техничких и биолошких мера заштите, буџетом за 2023. годину предвиђена су средства само за накнаду штете од заштићених врста дивљих животиња.

Потребна средства: 600.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

8.3. Преводилачке услуге

Преводилачке услуге за израду промотивног и едукативног материјала и превођења текстова за постојећу интернет страницу Националног парка Ђердап.

Потребна средства: 200.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носиоци: ЈП „Национални парк Ђердап“

8.4. Обнова закупа домена

Обнова закупа домена prdjerdap.rs, званичног веб сајта Национални парк Ђердап, geoparkdjerdap.rs веб сајта Ђердап Унеско Геопарка, као и обнова закупа већ коришћеног prdjerdap.org у циљу спречавања евентуалне злоупотребе домена од стране трећег лица. Закуп Cloud Servera са контролним Panelom, решавање проблема и техничка подршка у функционисању електронске поште.

Потребна средства: 260.000,00 РСД

Извори средстава: сопствених приходи

Носиоци активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

8.5. Ревизија правилника о безбедности ИКТ система

Годишња ревизија Правилника о безбедности ИКТ система која је дефинисана Законом и Правилником о безбедности ИКТ система.

Потребна средства: 140.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носици активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

8.6. Набавка опреме из ИКТ области

Набавка екстерног хард диска за потребе редовног складиштења података веб хостинга сервера, као и друге неопходне опреме а све на основу Правилника о безбедности ИКТ система Национални парк Ђердап.

Потребна средства: 310.000,00 РСД

Извори средстава: сопствени приходи

Носици активности: ЈП „Национални парк Ђердап“

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Основни извори финансирања послова, задатака и активности утврђених овим програмом остварују се из:

- Буџета Републике Србије
- Сопствених средстава (делатност Предузећа и наплата накнада за коришћење заштићеног подручја)
- Буџета општина са подручја Националног парка Ђердап
- Републичких фондова
- Донација
- Фондова

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ – Табела прихода за Национални парк Ђердап		
Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	20,302,495.00
	1.1. Министарство заштите животне средине	17,400,000.00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	2,902,495.00
2.	Сопствени приходи	351,938,125.00
	2.1. Приходи од обављања делатности	262,250,125.00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	89,688,000.00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0.00
	3.1.	
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0.00
	4.1. Донација	0.00
	4.2.	
	4.3.	
5.	Остала средства	
	5.1. Приходи из фондова ЕУ на основу пројеката	
	5.2.	
	Укупно приходи	372,240,620.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ – Табела планираних расхода Националног парка Ђердап							
	Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
		Буџет РС	Сопствени приходи	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација, поклона и помоћи	Остала средства	Укупно
А.	А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
	А.1. Чуварска служба	10,400,000.00	18,329,960.00	0.00	0.00	0.00	28,729,960.00
	А.1.1. Бруто зараде чувара	10,400,000.00	5,349,960.00	0.00	0.00	0.00	15,749,960.00
	А.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво и опрема)	0.00	1,100,000.00	0.00	0.00	0.00	1,100,000.00
	А.1.3. Набавке средстава рада (чамац, возила, мопеди и др)	0.00	11,880,000.00	0.00	0.00	0.00	11,880,000.00
	А.2. Одржавање заштићеног подручја	1,600,000.00	129,193,256.00	0.00	0.00	0.00	130,793,256.00
	А.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем и материјални трошкови њиховог рада (израда управљачких докумената, програма, пројеката, сарадња са локалним становништвом, институцијама и др.)	0.00	121,317,656.00	0.00	0.00	0.00	121,317,656.00
	А.2.2. Набавка службене одеће и обуће за особље запослено код управљача на пословима чувања и управљања заштићеним подручјем	0.00	6,855,600.00	0.00	0.00	0.00	6,855,600.00
	А.2.3.Обнављање ознака спољних граница НП Ђердап и посебно заштићених делова подручја	0.00	120,000.00	0.00	0.00	0.00	120,000.00
	А.2.4. Активности на обележавању подручја, изградњи и одржавању пешачких стаза и видиковаца	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

	A.2.5. Активности на обележавања објекте геонаслеђа у Геопарку, изградњи и одржавању мобилијара	1,000,000.00	500,000.00	0.00	0.00	0.00	1,500,000.00
	A.2.6. Санација сметлишта	600,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	600,000.00
	A.3. Презентација заштићеног подручја	300,000.00	3,256,000.00	0.00	0.00	0.00	3,556,000.00
	A.3.1. Сајамски наступи	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00
	A.3.2. Културно - образовне активности и манифестације	0.00	300,000.00	0.00	0.00	0.00	300,000.00
	A.3.3. Рекламне и пропагандне активности	0.00	480,000.00	0.00	0.00	0.00	480,000.00
	A.3.4. Одржавање презентација туристичких садржаја Националног парка Ђердап и Геопарка Ђердап	0.00	240,000.00	0.00	0.00	0.00	240,000.00
	A.3.5. Штампа едукативне брошуре,слагалице и едукативне активности	300,000.00	276,000.00	0.00	0.00	0.00	576,000.00
	A.3.6. Припрема и штампа фото-монографије Ђердап		1,320,000.00				1,320,000.00
	A.3.7. Едукација и интерпретација	0.00	240,000.00	0.00	0.00	0.00	240,000.00
	Укупно A.0	12,300,000.00	150,779,216.00	0.00	0.00	0.00	163,079,216.00
Б.	Б.0. Управљање посетиоцима						
	Б.1. Побољшање постојећих и развијање нових производа с нагласком на активни одмор	0.00	350,000.00	0.00	0.00	0.00	350,000.00
	Б.2. Одржавање веб сајта НП Ђердап	0.00	40,000.00	0.00	0.00	0.00	40,000.00
	Б.3. Израда базе фотографија локалитета у ГЕОпарку Ђердап	0.00	40,000.00	0.00	0.00	0.00	40,000.00
	Б.4. Учешће на обукама и међународним састанцима Европске и Глобалне мреже геопаркова	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00
	Б.5. Управљање посетиоцима	0.00	240,000.00	0.00	0.00	0.00	240,000.00
	Б.6. Чланарине за Европску и Светску мрежу Геопаркова	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00
	Б.7. Консултантске услуге за израду карте Геопарка Ђердап	0.00	180,000.00	0.00	0.00	0.00	180,000.00
	Б.8. Пројекат планирања, организације и изградње Видиковац -Кула Ђердап у оквиру Управне зграде	0.00	1,350,000.00	0.00	0.00	0.00	1,350,000.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

	Б.9. Пројекат планирања, организације и постављање савремених система информативно-контролних пунктова на подручју НП Ђердап ради контроле кретања посетилаца, смањења трошкова и и ефикасније наплате улазница	1,500,000.00	1,000,000.00	0.00	0.00	0.00	2,500,000.00
	Укупно Б.0	1,500,000.00	4,000,000.00	0.00	0.00	0.00	5,500,000.00
В.	В.0. Регулисање имовинско правних односа						
	В.1. Накнада штете од заштићених дивљих животиња	0.00	600,000.00	0.00	0.00	0.00	600,000.00
	Укупно В.0	0.00	600,000.00	0.00	0.00	0.00	600,000.00
Г.	Г. 0. Праћење и унапређење стања заштићеног подручја						
	Г.1. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених врста флоре	0.00	100,000.00	0.00	0.00	0.00	100,000.00
	Г.2. Процена стања генетичких ресурса балканског китњака на подручју Националног парка Ђердап и предлог мера за њихову конзервацију	800,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	800,000.00
	Г.3. Успостављање огледне површине на локалитету „Лепенски Вир“ у првом режиму заштите ради мониторинга природне сукцесије заједнице ораха и копривића (<i>Celto-Juglandetum</i> Jov. 1967)	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
	Г.4. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених дрвенастих и жбунастих врста флоре	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
	Г.5. Утврђивање присуства, картирање и редовно праћење инвазивне врсте црвеноухе корњаче <i>Trachemys scripta elegans</i>	0.00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,000.00
	Г.6. Картирање и праћење приоритетних NATURA 2000 (6210*) полу-природних сувих карбонатних травних заједнице и пашњака са фацијесима жбуњака (<i>Festuco brometalia</i>)(* важна станишта орхидеја)	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
	Г.7. Обнова хербарске збирке Националног парка Ђердап	0.00	100,000.00	0.00	0.00	0.00	100,000.00
	Г.8. Истраживање диверзитета птица	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
	Г.9. Мониторинг водоземаца и гмизаваца	0.00	30,000.00	0.00	0.00	0.00	30,000.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

Г.10. Мониторинг климе	0.00	200,000.00	0.00	0.00	0.00	200,000.00
Г.11. Зимски попис птица на воденим површинама Парка	0.00	30,000.00	0.00	0.00	0.00	30,000.00
Г.12. Процена ризика од природног хазарда и ублажавање негативних ефеката климатских промена на подручју Геопарка Ђердап	1,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,000,000.00
Г.13. Мониторинг сисара	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
Г.14. Стручна литература	0.00	30,000.00	0.00	0.00	0.00	30,000.00
Г.15. Пројекат „Истраживање трчуљака (Carabidae) Националног парка Ђердап"	1,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,000,000.00
Г.16. Израда "Атласа народног градитељства Геопарка Ђердап"	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
Г.17. Израда програма конзервације генофонда ретких и угрожених врста шумског дрвећа на подручју Националног парка Ђердап	400,000.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	800,000.00
Г.18.Анализа технолошке структуре дрвних сортимената у шумама Националног парка Ђердап и предлог оптималних технолошких решења на пословима сече стабала и израде дрвних сортимената	0.00	1,000,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000,000.00
Г.19. Проучавање еколошких услова у којима се појављују реликтне дрвенасте врсте на подручју Националног парка Ђердап, утврђивање тренутног стања и процену будућности	400,000.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	800,000.00
Укупно Г.0	3,600,000.00	2,610,000.00	0.00	0.00	0.00	6,210,000.00
Д. Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
Д.1. Спровођење одредница ППППН НП Ђердап	0.00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,000.00
Д.2. Активности на изради урбанистичких планова	0.00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	10,000.00
Д.3. Управљање риболовним подручјем и риболовном фауном	0.00	4,246,000.00	0.00	0.00	0.00	4,246,000.00
Д.4. Заштита и унапређење шумских екосистема	0.00	759,360.40	0.00	0.00	0.00	759,360.40
Д.5. План гајења шума Националног парка Ђердап	1,440,495.00	4,289,052.15	0.00	0.00	0.00	5,729,547.15
Д.6. План шумских саобраћајница	0.00	26,055,000.00	0.00	0.00	0.00	26,055,000.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

	Д.7. План искоришћавања шума - шуме сопственика	1,462,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,462,000.00
	Д.8. Гајење и заштита дивљачи	0.00	2,760,000.00	0.00	0.00	0.00	2,760,000.00
	Д.9. Техничко опремање службе ловства	0.00	2,850,000.00	0.00	0.00	0.00	2,850,000.00
	Д.10. Уређењивање и одржавање ловишта	0.00	750,000.00	0.00	0.00	0.00	750,000.00
	Д.11. Услуге у ловству (усл.изр.пл.докум.и вет.услуге)	0.00	240,000.00	0.00	0.00	0.00	240,000.00
	Д.12. Планирање и уређивање шума	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00
	Д.13. Репроцентар дивљих свиња "Љубница" у ловишту "Ђердап"	0.00	240,000.00	0.00	0.00	0.00	240,000.00
	Укупно Д.0	2,902,495.00	42,619,412.55	0.00	0.00	0.00	45,521,907.55
	Е.0. Сарадња						
	Е.1. Сарадња са локалним становништвом	0.00	300,000.00	0.00	0.00	0.00	300,000.00
	Е.2. Сарадња са невладиним организацијама	0.00	30,000.00	0.00	0.00	0.00	30,000.00
Е.	Е.3. Међународна сарадња	0.00	400,000.00	0.00	0.00	0.00	400,000.00
	Е.4. Конференција Карпатске конвенције	0.00	500,000.00	0.00	0.00	0.00	500,000.00
	Е.5. Сарадња са планинарским друштвима	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
	Укупно Е.0	0.00	1,280,000.00	0.00	0.00	0.00	1,280,000.00
И.	И.0. Остали некатегорисани послови						
	И.1. Обрада захтева за мишљење за уређење простора	0.00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,000.00
	И.2. Преводилачке услуге	0.00	200,000.00	0.00	0.00	0.00	200,000.00

Програм управљања Националним парком Ђердап за 2023.годину

И.3. Набавка опреме из ИКТ области	0.00	310,000.00	0.00	0.00	0.00	310,000.00
И.4. Обнова закупа домена	0.00	260,000.00	0.00	0.00	0.00	260,000.00
И.5. Ревизија правилника о безбедности ИКТ система	0.00	140,000.00	0.00	0.00	0.00	140,000.00
И.6. Едукација запослених	0.00	500,000.00	0.00	0.00	0.00	500,000.00
Укупно И.0	0.00	1,430,000.00	0.00	0.00	0.00	1,430,000.00
Укупно планирани расходи	20,302,495.00	203,318,628.55	0.00	0.00	0.00	223,621,123.55

Саветник директора за заштиту и одрживи развој

Саша Несторовић, дипл.инж.шум.

ЈП „Национални парк Ђердап“

в.д. директора

Саша Јаношевић, дипл. инж. шумарст

